



Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 4. märts 2021
(OR. en)

Institutsioonidevaheline
dokument:
2018/0211(COD)

5330/21
ADD 1

GAF 6
FIN 36
UD 8
AGRI 11
ENFOCUSTOM 11
JAI 35
ENFOPOL 14
EPPO 4
CADREFIN 20
CODEC 46

NÕUKOGU PÕHJENDUSTE KAVAND

Teema: Nõukogu esimese lugemise seisukoht eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega luuakse liidu pettustevastase võitluse programm ja tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 250/2014 – Nõukogu põhjenduste kavand

I. SISSEJUHATUS

1. Komisjon esitas 30. mail 2018 Euroopa Parlamendile ja nõukogule määruse ettepaneku ELi pettustevastase võitluse programmi loomise kohta (edaspidi „programm“)¹.
2. Euroopa Parlament võttis 12. veebruaril 2019 täiskogu istungil vastu seadusandliku resolutsiooni seoses esimese lugemise seisukohaga².
3. Pettuste tõkestamise töörühm vaatas komisjoni ettepaneku läbi mitmel 2018. aasta juunist detsembrini toimunud koosolekul. Alaliste esindajate komitee võttis 12. detsembril 2018 vastu osalised volitused läbirääkimiste alustamiseks Euroopa Parlamendiga, pidades silmas kõnealusel ajal mitmeaastase finantsraamistiku üle peetavate läbirääkimistega seotud teatavaid horisontaalseid sätteid³.
4. 2020. aasa aprillist novembrini toimus mitu tehnilist koosolekut. Nendel koosolekutel lahendati suur hulk küsimusi tänu mõlema poole kompromissivalmidusele.

¹ Dok 9539/18 + ADD 1 + ADD 2 (COM(2018) 386 final + ANNEX + SWD(2018) 281 final).

² Dok 6207/19.

³ Dok 15467/18.

5. Pärast poliitilise kokkuleppe saavutamist mitmeaastase finantsraamistiku suhtes 10. novembril 2020, konsulteeriti kõnealuse teksti üle pettuste tõkestamise töörühma liikmetega. Vastavalt sellele konsultatsioonile, millega kinnitati eesistujariigi volitusi, korraldas eesistujariik 8. detsembril 2020 videokonverentsi teel kolmepoolse kohtumise, mille käigus saavutati esialgne õiguskeeleliselt viimistlemisele kuuluv kokkulepe.
6. 18. detsembril 2020 tutvustati ja arutati esialgset kokkulepet pettuste tõkestamise töörühma liikmete mitteametlikul videokonverentsil, kus ei esitatud kokkulepitud teksti suhtes mitte ühtegi vastuväidet.
7. Alaliste esindajate komitee kinnitas lõpliku kompromissteksti 8. jaanuaril 2021⁴.
8. Tekst esitati kinnitushääletuseks Euroopa Parlamendi eelarvekontrollikomisjonile (CONT) 11. jaanuaril 2021. Samal päeval allkirjastas nimetatud komisjoni esimees COREPER II eesistujale adresseeritud kirja, milles ta märkis, et kui nõukogu edastab Euroopa Parlamendile ametlikult oma seisukoha selle kirja lisas esitatud kujul, soovitab ta Euroopa Parlamendi täiskogu istungil teisel lugemisel õiguskeeleliselt viimistletud nõukogu seisukoha muudatusteta heaks kiita.

II. EESMÄRK

9. Programmi eesmärk on toetada liikmesriikide jõupingutusi võitluses pettuste, korrupsiooni ning muu liidu finantshuve ja eelarvet kahjustava ebaseadusliku tegevuse ja õigusnormide rikkumiste vastu ja rahastada sihtpärast koolitust ning teabe ja parimate tavade vahetamist pettustevastaseid meetmeid rakendavate üksuste vahel kogu Euroopas. Samuti toetatakse sellega uurimistegevust tehnilise varustuse soetamiseks, mida kasutatakse pettuste avastamiseks ja uurimiseks, ning hõlbustatakse juurdepääsu turvalistele infosüsteemidele.

⁴ Dok 14259/20 + ADD1.

Uus programm asendab praeguse programmi „Herakles III“ ning seda haldab ja rakendab Euroopa Pettustevastane Amet (OLAF).

III. NÕUKOGU ESIMISE LUGEMISE SEISUKOHA ANALÜÜS

10. Euroopa Parlament ja nõukogu pidasid läbirääkimisi eesmärgiga saavutada kokkulepe nõukogu esimese lugemise seisukoha vastuvõtmise etapis („varane teise lugemise kokkulepe“).
11. Nõukogu esimese lugemise seisukoha tekst kajastab õiglast kompromissi, mis saavutati Euroopa Parlamendi ja nõukogu vahel komisjoni toetusel toimunud läbirääkimistel.

Kokkuleppes keskendutakse järgmistele aspektidele:

- tasakaal menetlussätete ja programmi piiratud ulatuse vahel. Täpsemalt, tööprogramm võetakse vastu rakendusaktidega komiteemenetlust kasutamata (*artikkel 11*) ning komisjonil on õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte, et luua programmi seire- ja hindamisraamistik ning muuta määruse lisa, sealhulgas seirenäitajate loetelu (*artikkel 12*);
- nõue, mille kohaselt peab komisjon andma Euroopa Parlamendile ja nõukogule programmi tulemuste kohta igal aastal aru oma aastaaruandes liidu finantshuvide kaitse kohta. Komisjon peaks võtma nõuetekohaselt arvesse Euroopa Parlamendi asjakohaseid soovitusi (*artikkel 12*);

- rahastamispaketi soovituslik jaotus programmi kolme komponendi vahel ning programmi rakendamise seotud tehnilise ja haldusabi kulude ülemmäär 2 % (*artikkel 3*);
- mittetäielik loetelu rahastamiskõlblikest meetmetest (*artikkel 9*) ja toetuste kaasrahastamise maksimaalne määr 80 % rahastamiskõlblikest kuludest, mida võib erandjuhtudel suurendada kuni 90 %-ni rahastamiskõlblikest kuludest (*artikkel 8*);
- komisjoni kohustus tagada hindamiste läbiviimisel sõltumatus ja objektiivsus (*artikkel 13*);
- sätted programmi tagasiulatuva kohaldamise kohta alates 1. jaanuarist 2021, et võimaldada programmist rahastatavate tegevuste järjepidevust (*artiklid 18 ja 19*);
- peale standardsätete, mis käsitlevad kolmandate riikide osalemist, esitatakse põhjendus, millega innustatakse osalema üksusi, mis on asutatud kolmandates riikides, kellel on kehtiv liiduga sõlmitud assotsieerimisleping, et tugevdada liidu finantshuvide kaitset, tehes koostööd tollioperatsioonides ja vahetades parimaid tavasid (*põhjendus 20*);
- põhjendus, millega seatakse kliimaeesmärk, vaatamata piiratud eelarvele ja programmi konkreetsele fookusele (*põhjendus 33*).

IV. KOKKUVÕTE

12. Nõukogu leiab, et tema esimese lugemise seisukoht kujutab endast head tasakaalu ning et kui uus määrus vastu võetakse, täidab see eesmärki toetada finantshuvide kaitset, teatada õigusnormide rikkumistest ning pakkuda vastastikust haldusabi ja teha koostööd tolli- ja põllumajandusküsimustes.